

Συμπαραστάτης του δημότη και της επιχείρησης

Δ Η Μ Ο Σ Α Θ Η Ν Α Ι Ω Ν

ΕΙΔΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ 2/2013

(Άρθρο 77 παρ. 5 εδ. δ' του Ν.3852/2010)

Προς

κύριο Γιώργο Καμίνη, Δήμαρχο Αθηναίων

Θέμα: Βελτιώσεις στην εξωδικαστική επίλυση οικονομικών διαφορών πολιτών με τον Δήμο Αθηναίων

Σχετικές διατάξεις: άρθρα 65, 72, 74 και 75 του Ν.3852/2010, Ν.3861/2010, άρθρο 4 Ν.2690/1999, άρθρο 871 του Αστικού Κώδικα, Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας Δήμου Αθηναίων, άρθρα 21 και 22Α Ν.2362/1995, Ν.1080/1980, π.δ. 113/2010, άρθρο 10 παρ. 1 Συντάγματος.

Προτάσεις: Θέσπιση απόφασης Δημοτικού Συμβουλίου, με την οποία θα καθοριστεί η διαδικασία επεξεργασίας αιτήσεων πολιτών για κατάρτιση εξωδικαστικών συμβιβασμών από την Οικονομική Επιτροπή. Σύνταξη εισήγησης των αρμοδίων υπηρεσιών και γνωμοδότησης δικηγόρου επί των εκκρεμών αιτήσεων για σύναψη εξωδικαστικού συμβιβασμού και εισαγωγή τους στην ημερήσια διάταξη της επόμενης συνεδρίασης της Οικονομικής Επιτροπής. Κίνηση προβλεπόμενης διαδικασίας κατά παντός υπευθύνου που αρνείται να τελέσει τα υπηρεσιακά του καθήκοντα σχετικά με την νομοθεσία για την σύναψη εξωδικαστικού συμβιβασμού κατόπιν αιτήσεων πολιτών.

Αθήνα 2013

Περιεχόμενα

I. Εισαγωγή

II. Η αρμοδιότητα της Οικονομικής Επιτροπής

(α) Θεσμικό πλαίσιο

(β) Εφαρμογές των διατάξεων – συνάψεις συμβιβασμών στον Δ. Αθηναίων

(γ) Εφαρμογές των διατάξεων από άλλους Δήμους

III. Τα προβλήματα ενάσκησης της αρμοδιότητας σύναψης συμβιβασμού

(α) Περιπτωσιολογία

(β) Σημαντικό πρόβλημα κακοδιοίκησης

IV. Νομικές διατάξεις

V. Προτάσεις για την επίλυση του προβλήματος

I. Εισαγωγή

1.1. Ο Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης, στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς του περί διατύπωσης προτάσεων βελτίωσης της δημοτικής διοίκησης και των σχέσεών της με το κοινό, επ' ευκαιρία σημαντικών προβλημάτων κακοδιοίκησης που ο ίδιος εντοπίζει (άρθρο 77 παράγραφος 5 εδάφιο γ' Ν.3852/2010), διατυπώνει την παρούσα Ειδική Πρόταση, η οποία υποβάλλεται, κατά τον νόμο, στον Δήμαρχο και κοινοποιείται στο Δημοτικό Συμβούλιο και τον Γενικό Γραμματέα του Δήμου Αθηναίων.

1.2. Η Ειδική Πρόταση αφορά την βελτίωση στην εφαρμογή του ισχύοντος συστήματος εξωδικαστικής επίλυσης οικονομικών διαφορών πολιτών με τον Δήμο Αθηναίων, όπως αυτό καταστρώνεται από το πρόγραμμα “Καλλικράτης”.

1.3. Σύμφωνα με το άρθρο 72 παρ. 1 περ. (ιδ) του Ν.3852/2010 (ΦΕΚ 87 Α/7-6-2010 “Νέα αρχιτεκτονική της αυτοδιοίκησης και της αποκεντρωμένης διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης”), η Οικονομική Επιτροπή του Δήμου Αθηναίων, συλλογικό όργανο αποτελούμενο από έναν πρόεδρο και τακτικά μέλη δέκα (10) δημοτικούς συμβούλους τεσσάρων (4) δημοτικών παρατάξεων σήμερα, είναι αρμόδια να συνάπτει δικαστικό ή εξωδικαστικό συμβιβασμό ή να καταργεί δίκη με αντικείμενο διαφοράς έως τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ, ενώ, για υποθέσεις με υψηλότερο οικονομικό αντικείμενο, η αρμοδιότητα αυτή ανήκει στο Δημοτικό Συμβούλιο, κατόπιν εισήγησης της Οικονομικής Επιτροπής. Προϋπόθεση για την ενάσκηση της αρμοδιότητας αυτής είναι η γνωμοδότηση δικηγόρου, η ανυπαρξία της οποίας συνεπάγεται ακυρότητα της σχετικής απόφασης (άρθρο 72 παρ. 2 Ν.3852/2010).

1.4. Σε συγκεκριμένες αιτήσεις πολιτών και επιχειρήσεων για σύναψη συμβιβασμού ενώπιον της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου Αθηναίων, καταγράφεται ότι το συλλογικό όργανο δεν έχει λάβει απόφαση, διότι οι υποθέσεις ουδέποτε εισήχθησαν στην ημερήσια διάταξή του. Αιτήματα για εξωδικαστικό συμβιβασμό διαβιβάστηκαν από τον Πρόεδρο της Οικονομικής Επιτροπής σε υπηρεσία του Δήμου Αθηναίων, η οποία ισχυρίζεται ότι “αδυνατεί” να υποβάλει εισήγηση. Έτσι, όμως, παρακάμπτεται η διαδικασία λήψης απόφασης από ίδια την Οικονομική Επιτροπή και, κατ' αποτέλεσμα, έχει αποτραπεί το αιρετό όργανο από την ενάσκηση της αρμοδιότητάς του. Συνέπεια της αποτροπής αυτής είναι η καταστρατήγηση των εγγυήσεων διαφάνειας και λογοδοσίας που προβλέπει ο νόμος υπέρ των πολιτών.

1.5. Πρόκειται για σημαντικό φαινόμενο κακοδιοίκησης, καθώς η δημοτική υπηρεσία, λόγω της αρνητικής άποψής της για τη βασιμότητα του αιτήματος, δηλώνει αδυναμία υποστήριξης της αρμοδιότητας του αιρετού διοικητικού οργάνου για λήψη θετικής ή αρνητικής απόφασης. Με αυτή την διοικητική συμπεριφορά, η λήψη των αποφάσεων μεταφέρεται ουσιαστικά από τα αιρετικά θεσμικά όργανα στους δημοτικούς υπαλλήλους, οι οποίοι όμως δεν εκδίδουν αποφάσεις που μπορούν να προσβληθούν δικαστικά, καθώς τα έγγραφα στα οποία διατυπώνουν τις απόψεις τους έχουν απλώς ενημερωτικό χαρακτήρα και δεν αναρτώνται στο Διαδίκτυο, διότι δεν αποτελούν «πράξεις» κατά την έννοια του θεσμικού πλαισίου για την ανάρτηση διοικητικών πράξεων στο Πρόγραμμα «Διαύγεια».

1.6. Καταγράφεται έτσι μια σοβαρή ρωγμή στην δημοκρατική και διαφανή λειτουργία του Δήμου, καθώς σε συγκεκριμένες αιτήσεις πολιτών αποκλείστηκε η σύναψη εξωδικαστικού συμβιβασμού από πρόσωπα, τα οποία δεν λογοδοτούν στο εκλογικό σώμα ή στο Δημοτικό Συμβούλιο, ενώ λόγω του «ενημερωτικού» χαρακτήρα των απαντήσεών τους δεν προσβάλλονται σε δικαστήρια ή σε άλλες αρχές ελέγχου νομιμότητας, όπως η Αποκεντρωμένη Διοίκηση, ούτε αναρτώνται στο Πρόγραμμα «Διαύγεια».

1.7. Με την παρούσα Ειδική Πρόταση επισημαίνονται συγκεκριμένες περιπτώσεις που περιήλθαν επισήμως στην αντίληψη του Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης και προτείνονται συγκεκριμένες λύσεις για την αποτροπή του φαινομένου στο μέλλον.

II. Η αρμοδιότητα της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου Αθηναίων

(α) Θεσμικό πλαίσιο

2.1. Ο μηχανισμός για την εξωδικαστική επίλυση οικονομικής φύσης διαφορών έχει προβλεφθεί από το Πρόγραμμα “Καλλικράτης” ως αρμοδιότητα της Οικονομικής Επιτροπής. Τα μέλη της Οικονομικής Επιτροπής είναι δημοτικοί σύμβουλοι που εκλέγονται με μυστική ψηφοφορία από το Δημοτικό Συμβούλιο (άρθρο 74 Ν.3852/2010).

2.2. Η αρμοδιότητα της Οικονομικής Επιτροπής για εξωδικαστική επίλυση διαφορών προβλέπεται από το άρθρο 72 παρ. 1 περ. ιδ' του Ν.3852/2010, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 παρ. 5 του Ν.4071/2012 (ΦΕΚ Α' 85/11.4.2012):

“Η οικονομική επιτροπή είναι όργανο παρακολούθησης και ελέγχου της οικονομικής λειτουργίας του δήμου. Ειδικότερα έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες: [...] **αποφασίζει** για το δικαστικό συμβιβασμό και τον **εξωδικαστικό συμβιβασμό** ή κατάργηση δίκης που έχουν αντικείμενο **μέχρι του ποσού των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ** και

εισηγείται στο δημοτικό συμβούλιο για τον εξώδικο συμβιβασμό ή την κατάργηση δίκης που έχουν αντικείμενο που **υπερβαίνει** το παραπάνω ποσό¹.

2.3. Από την παραπάνω διατύπωση προκύπτει ότι η Οικονομική Επιτροπή έχει αποφασιστική αρμοδιότητα σύναψης (i) δικαστικού συμβιβασμού, (ii) εξωδικαστικού συμβιβασμού ή (iii) κατάργηση δίκης, για διαφορές μέχρι του ποσού των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ. Για διαφορές άνω του ποσού αυτού, η Οικονομική Επιτροπή έχει εισηγητική αρμοδιότητα, προς το Δημοτικό Συμβούλιο.

2.4. Από την παραπάνω διατύπωση προκύπτει, επίσης, ότι οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται με αιτήσεις προς την Οικονομική Επιτροπή, όταν διαθέτουν οικονομικές διαφορές με τον Δήμο Αθηναίων, προκειμένου οι διαφορές να επιλυθούν:

- ενώπιον δικαστηρίων («δικαστικός συμβιβασμός»),
  - εκτός των δικαστηρίων («εξωδικαστικός συμβιβασμός»)²,
  - με παύση της αντιδικίας («κατάργηση δίκης»)³,
- ζητώντας την έκδοση σχετικής απόφασης ή εισήγησης, ανάλογα με το ποσό.

2.5. Η αίτηση αυτή συνιστά “αναφορά” κατά την έννοια του άρθρου 10 παρ. 1 του Συντάγματος, το οποίο κατοχυρώνει το σχετικό ατομικό δικαίωμα της αναφοράς στις αρχές. Αυτό σημαίνει ότι η Αρχή στην οποία απευθύνεται ο πολίτης είναι υποχρεωμένη να ενεργεί σύντομα κατά τις κείμενες διατάξεις και να απαντά αιτιολογημένα σ’ εκείνον που υπέβαλε την αναφορά. Οι κείμενες διατάξεις που ορίζουν την προθεσμία διεκπεραίωσης υποθέσεων από τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης περιλαμβάνονται στο άρθρο 4 του Ν.2690/1999 (Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας).

2.6. Εξυπακούεται ότι η σύναψη του συμβιβασμού μπορεί να έχει ως περιεχόμενο και την πλήρη εξάλειψη της απαίτησης, με αναγνώριση της νομικής αβασιμότητας της απαίτησης του Δήμου έναντι του πολίτη, όταν αυτή δεν στηρίζεται στον νόμο ή όταν έχει επιβληθεί παρανόμως, όπως για παράδειγμα στις περιπτώσεις που υπάρχει αντίθετη πάγια νομολογία δικαστηρίων, ιδίως όταν αυτή προέρχεται από Ανώτατα

¹ Η προϊσχύσασα διάταξη του άρθρου 103 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (Ν.3463/2006) ανέφερε ότι η δημορχιακή επιτροπή “αποφασίζει για το δικαστικό συμβιβασμό και εισηγείται στο δημοτικό συμβούλιο για τον εξώδικο συμβιβασμό ή την κατάργηση δίκης που έχουν αντικείμενο μέχρι ποσού τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ”.

² Ενδεικτικά: Απόφαση 152/2013 Δημοτικού Συμβουλίου Δήμου Μάνδρας – Ειδυλλίας: <http://static.diavgeia.gov.gr/doc/ΒΛΩΕΩΛΑ-0Κ1>. Απόφαση 23/2012 Οικονομικής Επιτροπής Δήμου Μετσόβου: <http://static.diavgeia.gov.gr/doc/B443ΩΚ7-ΕΔΔ> . Απόφαση 30/2013 Οικονομικής Επιτροπής Δήμου Ύδρας: <http://static.diavgeia.gov.gr/doc/ΒΛ9ΙΩΗΞ-ΚΔΞ>. Απόφαση 118/2012 Οικονομικής Επιτροπής Δήμου Αποκορώνου (αποζημίωση λόγω φθοράς σε ακίνητο: 4.000 ευρώ): <http://static.diavgeia.gov.gr/doc/ΒΕΥΙΩΨΤ-8ΛΣ> .

³ Ενδεικτικά: Απόφαση 448/2011 Δημοτικού Συμβουλίου Δήμου Παγγαίου, διαθέσιμη στην ιστοθέση: <http://static.diavgeia.gov.gr/doc/4ΑΜ3ΩΞΨ-Φ7Ξ>

Δικαστήρια και είναι εις βάρος του Δήμου Αθηναίων⁴. Όταν υπάρχει τέτοια νομολογία και ο Δήμος εμμένει στην καταστρατήγησή της, προτρέποντας τους πολίτες να προσφύγουν στα Δικαστήρια, παραβιάζεται η αρχή της χρηστής διοίκησης και της καλόπιστης ενάσκησης νόμιμων αρμοδιοτήτων. Πρόκειται, δηλαδή για αρχετυπική περίπτωση κακοδιοίκησης, η οποία ιδρύει και την σχετική αρμοδιότητα του Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης για υποβολή ειδικής πρότασης με λύσεις στον Δήμαρχο.

2.7. Για τον συμβιβασμό και την κατάργηση της δίκης πρέπει να συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 871 του Α.Κ. Σύμφωνα με το άρθρο αυτό, ο συμβιβασμός είναι αμφοτεροβαρής σύμβαση, κατά κανόνα άτυπη, εκτός αν το αντικείμενο αυτού πρέπει κατά το νόμο να περιβληθεί τον τύπο του συμβολαιογραφικού εγγράφου. Με τον τρόπο αυτό, οι συμβαλλόμενοι διαλύουν με αμοιβαία υποχώρηση την έριδα ή την αβεβαιότητα για κάποια έννομη σχέση. Περιεχόμενο του συμβιβασμού μπορεί να είναι ενοχική, εμπράγματη ή δικονομική έννομη σχέση. Τίποτε στον νόμο δεν αποκλείει να πρόκειται και για σχέση δημοσίου δικαίου, όπως λ.χ. ο εξωδικαστικός καθορισμός τιμής μονάδος σε υπόθεση απαλλοτρίωσης ή η επιβολή οικονομικής κύρωσης. Για τον συμβιβασμό πρέπει να υπάρχει έριδα, δεν απαιτείται όμως, να έχει γίνει έναρξη της δίκης, ούτε να συνυπάρχει αβεβαιότητα, καθώς αρκεί η διένεξη να προέρχεται από την κακή πίστη⁵.

2.8. Στο πλαίσιο του εξωδικαστικού συμβιβασμού, μπορεί να αναγνωρίζεται ακόμη και η υποχρέωση του Δήμου να αποζημιώσει τον πολίτη, σε περιπτώσεις αστικής ευθύνης. Αυτή ήταν και η πρόταση του Συνηγόρου του Πολίτη, στην Ειδική Έκθεση με τίτλο “Αστική Ευθύνη Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης”⁶, στην οποία αναφέρεται ότι τα αιτήματα υποβάλλονται στην (τότε) Δημοκρατική Επιτροπή, το συλλογικό όργανο διοίκησης του Δήμου που τότε είχε την σχετική αρμοδιότητα για σύναψη

⁴ Η σχετική αιτιολόγηση των γνωμοδοτήσεων των νομικών συμβούλων, όπως καταγράφεται σε σχετικές αποφάσεις για σύναψη συμβιβασμού περιλαμβάνει και την αναφορά στην επίλυση των νομικών ζητημάτων από την νομολογία ανώτατων δικαστηρίων. Χαρακτηριστικά παρατίθεται απόσπασμα από την απόφαση 448/2011 του Δ.Σ. του Δήμου Παγγαίου: «Επειδή τα νομικά ζητήματα που εγείρονται με την ανακοπή κατά διαταγής πληρωμής (καταχρηστική άσκηση δικαιώματος, τοκογονία), έχουν λυθεί από τη νομολογία του Ακυρωτικού Δικαστηρίου, και αυτή πιθανότατα θα απορριφθεί, υπάρχει σοβαρός κίνδυνος πέραν της επιβάρυνσης με το σύνολο των νόμιμων τόκων, να επιβαρυνθεί ο Δήμος και με επιπλέον δικαστικά έξοδα της αντιδίκου. Κατόπιν των ανωτέρω, λόγω της ύπαρξης σοβαρής πιθανότητας να απορριφθεί η από 10-1-2011(αρ. καταθ. 8/11) ανακοπή κατά διαταγής πληρωμής, το ατελέσφορο του δικαστικού αγώνα και της περικοπής των οφειλομένων τόκων υπερημερίας και δικαστικών εξόδων, εισηγούμαστε την αποδοχή του εξώδικου συμβιβασμού με την εξόφληση του παραπάνω ποσού των 93.470,71 ευρώ και την καταβολή μέρους του συνολικού ποσού τόκων υπερημερίας και δικαστικών εξόδων, και την κατάργηση της δίκης με παραίτηση από το δικόγραφο της παραπάνω ανακοπής κατά διαταγής πληρωμής.»

⁵ Γνωμοδότηση νομικής συμβούλου Δ. Μαραθώνα, Απόφαση 226/2012 Δημοτικού Συμβουλίου: <http://static.diavgeia.gov.gr/doc/B41ΣΩΛΜ-EXP>

⁶ Συνήγορος του Πολίτη, Ειδική Έκθεση, Νοέμβριος 2004, κείμενο διαθέσιμο στην ιστοσελίδα: <http://www.synigoros.gr/resources/docs/188408.pdf>

συμβιβασμών. Η πρόταση για υποβολή των αιτημάτων στην Οικονομική Επιτροπή υποβλήθηκε από την Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης του Δήμου Νέου Ηρακλείου⁷ και έγινε δεκτή: η Οικονομική Επιτροπή του Δήμου Ηρακλείου εισήγαγε στην ημερήσια διάταξή της υποθέσεις που εξετάστηκαν από τις αρμόδιες υπηρεσίες και την Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης και εισηγήθηκε την σύναψη συμβιβασμού από το Δημοτικό Συμβούλιο⁸. Η πρόταση για την ενάσκηση αυτής της αρμοδιότητας από την Οικονομική Επιτροπή του Δήμου Αθηναίων περιλαμβάνεται επίσης στην Ετήσια Έκθεση για το έτος 2012 του Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης⁹.

2.9. Σύμφωνα με τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας του Δήμου Αθηναίων, η διοικητική λειτουργία της Οικονομικής Επιτροπής υποστηρίζεται από το Τμήμα Υποστήριξης Οικονομικής Επιτροπής – Ποιότητας Ζωής, της Διεύθυνσης Αποκέντρωσης και Διοίκησης. Η σχετική διάταξη του Ο.Ε.Υ. αναφέρει ότι το Τμήμα αυτό:

“καταρτίζει την ημερήσια διάταξη της Οικονομικής Επιτροπής [και της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής], σύμφωνα με τα αποστελλόμενα θέματα των Υπηρεσιών, κατόπιν οδηγιών του Προέδρου και επιδίδει έγκαιρα στα μέλη αυτής της προσκλήσεις για τις συνεδριάσεις”.

2.10. Η ανωτέρω διάταξη του Ο.Ε.Υ. πρέπει να συνεφαρμόζεται με την διάταξη του άρθρου 75 παρ. 3 του Ν.3852/2010, κατά την οποία, ο Πρόεδρος καταρτίζει την ημερήσια διάταξη. Από τις δύο διατάξεις, προκύπτει ότι το Τμήμα προετοιμάζει το σχέδιο της ημερήσιας διάταξης και ο Πρόεδρος της Οικονομικής Επιτροπής εκδίδει το τελικό έγγραφο της ημερήσιας διάταξης, ως πολιτικός προϊστάμενος και νόμιμος συντονιστής της λειτουργίας του συλλογικού οργάνου.

2.11. Όταν ένας πολίτης υποβάλλει αίτημα ενώπιον της Οικονομικής Επιτροπής, αναμένει την έκδοση σχετικής απόφασης, θετικής ή αρνητικής. Η απόφαση αυτή πρέπει να είναι αιτιολογημένη, κατά το Σύνταγμα και να εκδίδεται σε εύλογο χρονικό διάστημα, κατά τις προβλεπόμενες νομοθετικά προθεσμίες. Επίσης, η απόφαση που εγκρίνει ή απορρίπτει αίτηση για εξώδικο συμβιβασμό πρέπει να αναρτάται διαδικτυακά στο Πρόγραμμα «Διαύγεια», σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3861/2010 (ΦΕΚ Α' /112/13.7.2010, “Ενίσχυση της διαφάνειας με την υποχρεωτική ανάρτηση νόμων και πράξεων των κυβερνητικών, διοικητικών και αυτοδιοικητικών οργάνων στο διαδίκτυο “Πρόγραμμα Διαύγεια” και άλλες διατάξεις”). Η απάντηση δημοτικών υπηρεσιών, στις οποίες έχει τυχόν διαβιβαστεί αίτημα πολίτη που υποβλήθηκε

⁷ Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης Ν.Ηρακλείου, “Άμεση, χωρίς προσφυγή στην δικαιοσύνη, χρηματική ικανοποίηση πολιτών”, <http://www.iraklio.gr/assets/epylissh.pdf>

⁸ Απόφαση 129/2012 Οικονομικής Επιτροπής Δήμου Ν.Ηρακλείου:
<http://www.iraklio.gr/assets/eksodikiko.pdf>

⁹ Ετήσια Έκθεση 2012 Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης του Δήμου Αθηναίων:
<http://www.cityofathens.gr/symparastatis/node/514>

ενώπιον της Οικονομικής Επιτροπής δεν συνιστά εκπλήρωση της εν λόγω συνταγματικής υποχρέωσης, όταν το αίτημα του πολίτη αφορά σύναψη εξωδικαστικού συμβιβασμού. Επί της όποιας άποψης των υπηρεσιών, πρέπει να αποφαινεται κυριαρχικά η Οικονομική Επιτροπή, η οποία αποτελεί την αρμόδια “Αρχή” στην οποία έχει απευθυνθεί ο πολίτης.

(β) Εφαρμογές των διατάξεων – συνάψεις συμβιβασμών στον Δήμο Αθηναίων

2.12. Από την σχετική έρευνα στο Πρόγραμμα «Διαύγεια», προκύπτει ότι έχουν αναρτηθεί οι εξής αποφάσεις της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου Αθηναίων για σύναψη συμβιβασμού:

i. Πράξη 1202/2013, ομόφωνη απόφαση για τον εξωδικαστικό διακανονισμό αποζημίωσης ρυμοτομούμενης έκτασης 6,00 τ.μ. ιδιοκτησίας Δήμου Αθηναίων, στην συμβολή των οδών Λ. Ηλιουπόλεως και Αετίωνος με την καταβολή στον Δήμο του συνολικού ποσού των 8.256,00 ευρώ από εταιρία¹⁰.

ii. Πράξη 1710/2012, ομόφωνη απόφαση για έγκριση παραίτησης από την αίτηση του Δήμου ενώπιον του ΣτΕ για αναίρεση απόφασης Διοικητικού Πρωτοδικείου και εξωδικαστική επίλυση διαφοράς μετά την παραίτηση ενδιαφερομένου, με αίτησή του, από τους τόκους με βάση το υπερβάλλον του 6% επιτοκίου επί του επιδικασθέντος κεφαλαίου των 2.888,82 ευρώ, σύμφωνα και με γνωμοδότηση της Νομικής Δ/σης του Δήμου¹¹.

2.13. Από την σχετική έρευνα στο Πρόγραμμα «Διαύγεια» προκύπτει ότι, κατόπιν εισηγητικής πράξης της Οικονομικής Επιτροπής, το Δημοτικό Συμβούλιο έχει λάβει την εξής απόφαση για την σύναψη συμβιβασμού:

Απόφαση 985/2013 που αφορά την έγκριση του εξωδικαστικού συμβιβασμού για την προσκύρωση τμήματος οικοπέδου ιδιοκτησίας Δήμου Αθηναίων έκτασης 353 τ.μ. αξίας 136.978 ευρώ στην ιδιοκτησία επιχείρησης σύμφωνα με τη μερική ανασύνταξη της Διορθωτικής Πράξης 4/2001 της ΜΠΕ Μ2/2002 στα ΟΤ 41 και 42 στην περιοχή του Ελαιώνα υπό την προϋπόθεση ότι θα προκαταβληθεί στην Διεύθυνση Οικονομικών του Δήμου το τίμημα του συμβολαίου (Σχετ. η υπ’ αρ. 975-13 Πράξη της Οικονομικής Επιτροπής)¹².

2.14. Από την έρευνα στο Πρόγραμμα «Διαύγεια» προέκυψε επίσης και σύναψη του εξής συμβιβασμού κατόπιν εισήγησης της Εκτιμητικής Επιτροπής:

Απόφαση 432/9.5.2013 που αφορά την έγκριση του εξωδικαστικού συμβιβασμού, σύμφωνα με τους όρους που αναφέρονται σε γνωμοδότηση της Νομικής Υπηρεσίας προκειμένου να ολοκληρωθεί η αιτούμενη από εταιρεία εξωδικαστική διαδικασία της μετατροπής εισφοράς γης σε χρήμα συνολικής έκτασης 67,57 τ.μ. σύμφωνα με την Μ.Π.Ε. Μ5/2005 στην τιμή των 37.163 ευρώ¹³.

¹⁰ Διαθέσιμο σε ιστοθέση: <http://static.diavgeia.gov.gr/doc/ΒΛΛΡΩ6Μ-ΙΗΜ>

¹¹ Διαθέσιμο σε ιστοθέση: <http://static.diavgeia.gov.gr/doc/ΒΕΦΙΩ6Μ-ΦΞΞ>

¹² Διαθέσιμο σε ιστοθέση: <http://static.diavgeia.gov.gr/doc/ΒΛΛΨΩ6Μ-78Π>

¹³ Διαθέσιμο σε ιστοθέση: <http://static.diavgeia.gov.gr/doc/ΒΕΝΤΩ6Μ-ΒΛΥ>

2.15. Από την επισκόπηση των ημερησίων διατάξεων της Οικονομικής Επιτροπής, οι οποίες είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα του Δήμου Αθηναίων¹⁴, για το χρονικό διάστημα από 19.1.2011 έως 14.10.2013, έχουν εισαχθεί οι εξής υποθέσεις για παραίτηση από ένδικα βοηθήματα ή ένδικα μέσα:

- Στην 30^η Συνεδρίαση του 2011 της Οικονομικής Επιτροπής (31.9.2011) εισήχθη ως θέμα 7^ο η λήψη απόφασης, μεταξύ άλλων, περί παραίτησεως από την ασκηθείσα αίτηση αναστολής κατά της επιταγής προς πληρωμή ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών¹⁵.

- Στην 13^η Συνεδρίαση του 2012 της Οικονομικής Επιτροπής (28.3.2012) εισήχθη ως θέμα 9^ο η λήψη απόφασης περί παραίτησεως ή μη από ασκηθείσα έφεση κατά απόφασης του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών¹⁶. Η συζήτηση αναβλήθηκε και το θέμα εισήχθη ως θέμα 3^ο στην ημερήσια διάταξη της 13^η Συνεδρίαση του 2012 της Οικονομικής Επιτροπής (4.4.2012)¹⁷.

- Στην 28^η Συνεδρίαση του 2012 της Οικονομικής Επιτροπής (25.7.2012) εισήχθη ως θέμα 25^ο η περί εγκρίσεως ή μη παραίτησης από έφεση του Δήμου κατ' απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών που αφορά τη μείωση μισθώματος σε δημοτικό μίσθιο (καφετέρια Πλ. Συντάγματος), με αίτηση της μισθώτριας¹⁸.

- Στην 37^η Συνεδρίαση του 2012 της Οικονομικής Επιτροπής (27.9.2012) εισήχθη ως θέμα 48 η λήψη απόφασης περί παραίτησης ή μη του Δήμου από ήδη ασκηθείσα με αριθμό κατάθεσης αίτηση ακύρωσης κατ' απόφασης της Επιτροπής της παρ. 1 του άρθρου 7 Ν 2839/2000 ενώπιον του ΣτΕ¹⁹. Το θέμα επανήλθε υπ' αρ. 93 στην ημερήσια διάταξη της επόμενης συνεδρίασης (10.10.2012)²⁰, καθώς και ως θέμα υπ' αρ. 77 στην 39^η Συνεδρίαση (24.10.2012)²¹.

- Στην 38^η Συνεδρίαση του 2012 της Οικονομικής Επιτροπής (10.10.2013) εισήχθη ως θέμα 96^ο η λήψη απόφασης περί παραίτησης ή μη του Δήμου από κύρια παρέμβασή του ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου²².

- Στην 42^η Συνεδρίαση του 2012 της Οικονομικής Επιτροπής (21.11.2012) εισήχθη ως θέμα 4^ο από την Δ/ση Πρασίνου και Περιβάλλοντος εισήγηση για αποζημίωση σε εταιρία, σύμφωνα με πρωτόδικη απόφαση και σχετικό έγγραφο της Νομικής Διεύθυνσης²³. Στην ίδια συνεδρίαση εισήχθησαν ως θέμα 11^ο, 12^ο και 13^ο εισηγήσεις περί παραίτησης από αναίρεση σε εφετειακή απόφαση και αιτήσεις

¹⁴ Οι ημερήσιες διατάξεις των συνεδριάσεων της Οικονομικής Επιτροπής από 19.1.2011 έως και 9.11.2011 είναι αναρτημένες στην ιστοθέση: <http://www.cityofathens.gr/node/12884> . Οι ημερήσιες διατάξεις των συνεδριάσεων της Οικονομικής Επιτροπής από 16.11.2011 έως και σήμερα, είναι αναρτημένες στο ημερολόγιο της ιστοθέσης: http://www.cityofathens.gr/economic_commission_meetings

¹⁵ Ημερήσια διάταξη αναρτημένη στην ιστοθέση: http://www.cityofathens.gr/sites/default/files/sinedriaseisoikonomikisepitropis/30_oe_31_8_2011.pdf

¹⁶ Ημερήσια διάταξη αναρτημένη στην ιστοθέση: http://www.cityofathens.gr/economic_commission_meetings/2012-07-25
http://www.cityofathens.gr/sites/default/files/13_oe_28-03-12.pdf
http://www.cityofathens.gr/sites/default/files/13_oe_28-03-12.pdf

¹⁷ Ημερήσια διάταξη αναρτημένη στην ιστοθέση: http://www.cityofathens.gr/sites/default/files/14_oe_04-04-12.pdf
http://www.cityofathens.gr/sites/default/files/14_oe_04-04-12.pdf

¹⁸ Ημερήσια διάταξη αναρτημένη

¹⁹ Ημερήσια διάταξη αναρτημένη στην ιστοθέση: http://www.cityofathens.gr/sites/default/files/37_oe_27-09-12.pdf
http://www.cityofathens.gr/sites/default/files/37_oe_27-09-12.pdf

απόφαση και σχετικό έγγραφο της Νομικής Διεύθυνσης²³. Στην ίδια συνεδρίαση εισήχθησαν ως θέμα 11^ο, 12^ο και 13^ο εισηγήσεις περί παραίτησης από αναίρεση σε εφετειακή απόφαση και αιτήσεις καθορισμού οριστικής τιμής μονάδος απαλλοτριώσης.

- Στην 3^η Συνεδρίαση του 2013 της Οικονομικής Επιτροπής (30.1.2013) εισήχθη ως θέμα 70^ο η λήψη απόφασης περί εγκρίσεως παραιτήσεως ή μη από το δικόγραφο της ήδη ασκηθείσας αναιρέσεως του Δήμου Αθηναίων και κατά της εταιρείας και της οριστικής αποφάσεως του βου Μονομελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών, ενώπιον του ΣτΕ²⁴.

Από τις παραπάνω αποφάσεις προκύπτει ότι η διαδικασία σύναψης εξωδικαστικού συμβιβασμού δεν είναι άγνωστη στην Οικονομική Επιτροπή του Δήμου Αθηναίων. Παρατηρείται όμως ότι η εφαρμογή της φαίνεται εξαιρετικά περιορισμένη, δυσανάλογα με τον όγκο των αιτημάτων. Αυτό δεν σημαίνει ότι πρέπει κάθε αίτημα να γίνεται δεκτό, αλλά ότι πρέπει για κάθε αίτημα να συντάσσεται εισήγηση της αρμόδιας υπηρεσίας και γνωμοδότηση δικηγόρου και να αποφασίζει η Οικονομική Επιτροπή για τη σύναψη ή όχι εξωδικαστικού συμβιβασμού.

(γ) Εφαρμογές των διατάξεων από άλλους Δήμους

2.16. Από το Πρόγραμμα “Διαύγεια” προκύπτουν πλούσια στοιχεία για την ενεργοποίηση των Οικονομικών Επιτροπών των Δήμων σε όλη την Ελλάδα και την αξιοποίηση των διατάξεων του θεσμικού πλαισίου για την σύναψη εξώδικων συμβιβασμών, ώστε οι πολίτες να μπορούν να προβάλλουν τα σχετικά αιτήματα σε αυτόν τον μηχανισμό, αποφορτίζοντας την Δικαιοσύνη και ενισχύοντας τον ρόλο της τοπικής αυτοδιοίκησης ως θεσμού διατήρησης της κοινωνικής ειρήνης. Η σχετική έρευνα αποκαλύπτει ότι από την έναρξη λειτουργίας του Προγράμματος “Διαύγεια” έχουν αναρτηθεί διαδικτυακά σε αυτό εκατοντάδες σχετικές πράξεις. Ενδεικτικά παρατίθενται τα παρακάτω στοιχεία:

Αποζημίωση για φθορές σε οχήματα

-Απόφαση 398/2012 της Οικονομικής Επιτροπής Δήμου Ωρωπού, με την οποία εγκρίθηκε δαπάνη 1.199,87 ευρώ, υπέρ του πολίτη κατόπιν αιτήσεώς του, για πτώση οχήματος σε λακκούβα απορριπτομένης της αντίθετης γνωμοδότησης του νομικού συμβούλου του Δήμου²⁵.

-Απόφαση 127/2013 της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου Καλλιθέας, με την οποία εγκρίθηκε δαπάνη

²¹ Ημερήσια διάταξη αναρτημένη στην ιστοθέση:
http://www.cityofathens.gr/sites/default/files/39_oe_24-10-12.pdf

²² Ημερήσια διάταξη αναρτημένη στην ιστοθέση:
http://www.cityofathens.gr/sites/default/files/38_oe_10-10-12.pdf
http://www.cityofathens.gr/sites/default/files/38_oe_10-10-12.pdf

²³ Ημερήσια διάταξη αναρτημένη στην ιστοθέση:
http://www.cityofathens.gr/sites/default/files/42_oe_21-11-12.pdf
http://www.cityofathens.gr/sites/default/files/42_oe_21-11-12.pdf

²⁴ Ημερήσια διάταξη αναρτημένη στην ιστοθέση:
http://www.cityofathens.gr/sites/default/files/2013_03_oe_30-01-13.pdf
http://www.cityofathens.gr/sites/default/files/2013_03_oe_30-01-13.pdf

²⁵ <http://static.diavgeia.gov.gr/doc/B4MOQ0ΠI-9IH>

2.408,34 ευρώ υπέρ του πολίτη κατόπιν αιτήσεώς του για φθορές στο όχημά του από πτώση δένδρου²⁶ (παράλειψη οφειλόμενης νόμιμης ενέργειας του Δήμου.

- Απόφαση 90/2013 της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου Ηράκλειας, με την οποία εγκρίθηκε 1.045 ευρώ δαπάνη αποζημίωσης για κάδο απορριμμάτων που κύλησε και προκάλεσε φθορά σε όχημα πολίτη²⁷.

- Απόφαση 3/93/2012 του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Κερκύρας, με την οποία εγκρίθηκε δαπάνη 533,70 ευρώ για φθορές σε όχημα από χορτοκοπτικό του Δήμου²⁸.

- Απόφαση 530/2012 της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου Ιωαννιτών για αποζημιώσεις σε πολίτες λόγω φθορών σε οχήματα²⁹.

- Απόφαση 162/2012 της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου Λακωνίας, με την οποία αποορίπτεται σχετικό αίτημα πολίτη³⁰. Επιβεβαιώνοντας ότι και οι απορριπτικές αποφάσεις πρέπει να λαμβάνονται από την Οικονομική Επιτροπή και να αναρτώνται στην “Διαύγεια”.

Εξώδικος συμβιβασμός μείωσης ανταποδοτικής εισφοράς επιχείρησης και καταβολής της σε δύο δόσεις

Απόφαση 123/2012 του Δημοτικού Συμβουλίου Βριλησίων³¹ για την αποδοχή εξώδικου συμβιβασμού: με την απόφαση 28/2007 του Δ.Σ. είχαν βεβαιωθεί ποσά 41.600 ευρώ και 124.800 αντιστοίχως που αφορούν την επιβολή ανταποδοτικής εισφοράς επιχείρησης για την εκτέλεση έργων και την παροχή υπηρεσιών για τα οικ. έτη 2008 έως 2011. Η επιχείρηση προσέφυγε δικαστικά και υπέβαλε αίτηση για την αποφυγή των περαιτέρω διενέξεων και την αβεβαιότητα που προέρχεται από αυτές και αιτήθηκε να καταβάλει αντί του ανωτέρω ποσού το ποσό των 35.000 ευρώ σε δύο ισόποσες μηνιαίες δόσεις. Η Οικονομική Επιτροπή του Δήμου ανέθεσε με την υπ' αρ. 92/2012 απόφασή της σε δικηγόρο να γνωμοδοτήσει για την σκοπιμότητα εξώδικου συμβιβασμού ή περαιτέρω προόδου της δίκης. Ο δικηγόρος λαμβάνοντας υπόψη αποφάσεις του Σ.τ.Ε. σύμφωνα με τις οποίες ακυρώνονται ως μη νόμιμες αποφάσεις Δήμων με τις οποίες επιβάλλονται ανταποδοτικά τέλη, γνωμοδοτεί ότι υπάρχει η δυνατότητα αποδοχής της αίτησης για εξώδικο συμβιβασμό, υπό την ρητή προϋπόθεση ότι η αιτούσα θα παραιτηθεί της ένδικης προσφυγής της. Το Δημοτικό Συμβούλιο ενέκρινε ομόφωνα τον συμβιβασμό.

Τακτοποίηση ληξιπρόθεσμων οφειλών των Δήμων κατόπιν αιτήσεων πιστωτών τους

Ο μηχανισμός του εξώδικου συμβιβασμού επιστρατεύεται από Δήμους προκειμένου να τακτοποιηθούν οι οφειλές που οι ίδιοι έχουν έναντι των πιστωτών τους. Τα Δημοτικά Συμβούλια εκδίδουν σχετικές πράξεις που οριοθετούν γενικά το πλαίσιο της σύναψης των συμβιασμών και στη συνέχεια οι Οικονομικές Επιτροπές καλούνται να υλοποιήσουν το πρόγραμμα, βάσει και των αιτημάτων των πιστωτών³².

Ανάκληση εξώδικου συμβιβασμού

Δεν έχουν λείψει και περιπτώσεις στις οποίες, μετά από επανεκτίμηση των στοιχείων, ανακλήθηκε απόφαση σύναψης εξωδικαστικού συμβιβασμού. Όπως επισημαίνει δημοτικός σύμβουλος στην

²⁶ <http://static.diavgeia.gov.gr/doc/BE5ΩΩΕΚ-Ξ3Ο>

²⁷ <http://static.diavgeia.gov.gr/doc/BEAKΩPT-PBA>

²⁸ <http://static.diavgeia.gov.gr/doc/B443ΩEA-ΛΘΖ>

²⁹ <http://static.diavgeia.gov.gr/doc/B43PΩEΩ-7ΥΓ>

³⁰ <http://static.diavgeia.gov.gr/doc/B4ΛΞΩ1N-Σ5Φ>

³¹ <http://static.diavgeia.gov.gr/doc/B41ΧΩ9P-ΛΑ3>

³² Απόφαση 158/2013 του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Αχαρνών: <http://static.diavgeia.gov.gr/doc/BEN5ΩΨ8-T5Ψ> Απόφαση 198/2013 του Δημοτικού Συμβουλίου Δήμου Κερατσινίου – Δραπετσώνας: <http://static.diavgeia.gov.gr/doc/BEZΣΩΕΣ-30M>. Απόφαση 277/2012 του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Νίκαιας – Ρέντη: <http://static.diavgeia.gov.gr/doc/B43ΙΩKA-B35>

απόφαση 39/2013 της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου Δέλτα³³, προκειμένου να αποφεύγονται παρόμοιες καταστάσεις, οι νομικές υπηρεσίες πρέπει να είναι επαρκώς στελεχωμένες. Ωστόσο, η λειτουργία Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης μπορεί να λειτουργήσει επιβοηθητικά προς το σχετικό έργο των δικηγόρων του Δήμου, αφού όταν έχει προηγηθεί γραπτή διαμεσολάβηση, μπορεί να λαμβάνεται υπόψη κατά τη σύνταξη της γνωμοδότησης.

Το υλικό αυτό αποτελεί πρότυπο αποφάσεων που μπορούν να ακολουθηθούν από τις υπηρεσίες και την Οικονομική Επιτροπή του Δήμου Αθηναίων σε αντίστοιχα αιτήματα. Η παράλληλη λειτουργία του Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης μπορεί να συμβάλλει θετικά στην αξιοποίηση αυτού του «κεφαλαίου» αποφάσεων που είναι αναρτημένο στο Πρόγραμμα «Διαύγεια».

III. Τα προβλήματα ενάσκησης της αρμοδιότητας σύναψης συμβιβασμού

3.1. Ο Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης διαπιστώνει ότι σε όλες τις περιπτώσεις που διαμεσολάβησε, ώστε να συζητηθεί η σύναψη συμβιβασμού από την Οικονομική Επιτροπή, αλλά και σε συγκεκριμένες περιπτώσεις που υπέπεσαν στην αντίληψή του ότι οι ίδιοι οι πολίτες υπέβαλαν αίτηση σύναψης εξωδικαστικού συμβιβασμού, ουδέποτε το θέμα συζητήθηκε από το συλλογικό διοικητικό όργανο. Αντιθέτως, οι αιτήσεις απαντήθηκαν από υπηρεσίες, χωρίς να έχουν κριθεί από την Οικονομική Επιτροπή, επειδή ουδέποτε εισήχθησαν στην ημερήσια διάταξή της.

3.2. Αποτέλεσμα αυτής της πρακτικής είναι ότι δεν ασκήθηκε η αρμοδιότητα της Οικονομικής Επιτροπής, ως προς την λήψη απόφασης για την σύναψη ή μη εξωδικαστικού συμβιβασμού ύστερα από αιτήματα πολιτών. Παρατίθεται η περιπτωσιολογία που έχει περιέλθει εις γνώση του Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης:

α. Περιπτωσιολογία

3.3. *“Αδυναμία” υποβολής εισήγησης στην Οικονομική Επιτροπή μετά από διαμεσολαβήσεις του Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης*

3.3.1. Ο Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης έλαβε δεκαπέντε (15) καταγγελίες για πρόστιμα που επιβλήθηκαν σε επαγγελματίες, σχετικά με την κατάληψη κοινόχρηστων χώρων χωρίς άδεια. Διαπιστώθηκε ότι σε όλες τις περιπτώσεις, οι Εκθέσεις Ελέγχου που είχαν εκδοθεί από υπαλλήλους της Διεύθυνσης Δημοτικής Αστυνομίας δεν περιείχαν βεβαίωση περί της άρσης ή παρακώλυσης της ελεύθερης διέλευσης, στοιχείο που κατά την νομολογία του Συμβουλίου της

³³ <http://static.diavgeia.gov.gr/doc/BEAΘQ9I-7Y7>

Επικρατείας, καθώς και των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων επιφέρει την ακυρότητα των πράξεων επιβολής των προστίμων³⁴. Για τον λόγο αυτόν, ο Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης απευθύνθηκε προς την Διεύθυνση Δημοτικών Προσόδων, προτείνοντας την προετοιμασία εισήγησης προς την Οικονομική Επιτροπή, καθώς και προς τον Πρόεδρο της Οικονομικής Επιτροπής, ζητώντας την ενάσκηση της αρμοδιότητας σύναψης εξωδικαστικού συμβιβασμού³⁵.

3.3.2. Ο Πρόεδρος της Οικονομικής Επιτροπής προώθησε τα σχετικά μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην γραμματεία της Επιτροπής και στην Διεύθυνση Δημοτικής Αστυνομίας, αποστέλλοντας στον Συμπαραστάτη του Δημότη και της

³⁴ Σύμφωνα με πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, ως προς την ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων του Ν.1080/1980, “κατά την έννοια των διατάξεων αυτών, το ανωτέρω τέλος επιβάλλεται σε περίπτωση χρησιμοποίησης χώρων, οι οποίοι έχουν καθορισθή ως κοινόχρηστοι και έχουν πράγματι τεθεί σε κοινή χρήση” (ΣτΕ, ΣΤ' Τμήμα, 2085/1992, 4417/1998), καθώς “δεν αρκεί ο χαρακτηρισμός του χρησιμοποιούμενου χώρου ως κοινοχρήστου, αλλά απαιτείται αυτός να έχει τεθεί πράγματι σε κοινή χρήση.” (ΣτΕ, ΣΤ' Τμήμα, 2721/1999). Κατ' άλλη διατύπωση, “κατά την έννοια της διατάξεως αυτής, όταν χρησιμοποιείται ο υπέρ το δάπεδο της στοάς χώρος, το πιο πάνω τέλος επιβάλλεται εφόσον διαπιστώνεται ότι με τη χρησιμοποίηση αυτή του εν λόγω χώρου παρακωλύεται η κοινή χρήση του δαπέδου της στοάς” (ΣτΕ, 1002/1991). Σημειωτέον ότι με αυτές τις αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας **ακυρώθηκαν πρόστιμα που είχαν επιβληθεί από τον Δήμο Αθηναίων**, καθώς οι διατάξεις του νόμου είχαν εφαρμοστεί με αυτοματισμό και χωρίς συνεκτίμηση του συνολικού θεσμικού πλαισίου που ρυθμίζει το θέμα και το οποίο εστιάζει ιδίως στην πραγματική, κάθε φορά, κατάσταση ως προς την αναλογική ή μη σχέση των αντίρροπων δικαιωμάτων και συμφερόντων. Κατά την πιο πρόσφατη απόφαση υπ' αρ. 2206/2010 του Διοικητικού Πρωτοδικείου Πειραιά, “κατά την έννοια των διατάξεων αυτών, τέλος χρήσης κοινοχρήστων χώρων επιβάλλεται, εφόσον διαπιστώνεται ότι, κατ' αυτόν τον τρόπο, αναιρείται ή παρακωλύεται η κοινή χρήση του, τούτο δε **πρέπει να προκύπτει από την έκθεση ελέγχου, άλλως η πράξη με την οποία επιβάλλεται το ως άνω τέλος είναι νομικώς πλημμελής** (πρβλ. ΣτΕ 4158/2009, 1639/1990)”, θεώρηση που είχε εισαχθεί στην νομολογία με την απόφαση 4158/2009 του Συμβουλίου της Επικρατείας (Β' Τμήματος). Στην τελευταία αυτή απόφαση, με την οποία **ακυρώθηκε πρόστιμο του Δήμου Αθηναίων** για τοποθέτηση σκαλωσιάς σε πεζοδρόμιο, αναφέρεται ότι το Διοικητικό Εφετείο, επικυρώνοντας την πρωτόδικη απόφαση, αφού έλαβε υπόψη του ότι “στις ανωτέρω εκθέσεις ελέγχου βεβαιώνεται μεν η ύπαρξη σκαλωσιάς, όχι όμως και το γεγονός ότι η ύπαρξη αυτή αναιρεί ή παρακωλύει την κοινή χρήση του πεζοδρομίου, στοιχείο απαραίτητο για την νόμιμη επιβολή του ένδικου τέλους”, έκρινε ότι “μη νομίμως επεβλήθη το ανωτέρω τέλος, όπως ορθώς έκρινε και το Πρωτοβάθμιο Δικαστήριο.” Περαιτέρω, έχει κριθεί ότι τα αναφερόμενα σε στοές στον Ν.1080/1980 δεν αφορούν “την χρήση δαπέδων των εσωτερικών στοών, δηλαδή των στοών που δημιουργούνται δια μέσου των ισογείων χώρων των κτιρίων των οικοδομικών τετραγώνων και συνδέουν κοινόχρηστους χώρους. Και ναι μεν σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 28 του Ν.1337/1983 (...) οι εσωτερικές στοές έστω και αν είναι δημιούργημα της ιδιωτικής πρωτοβουλίας και έχουν σχηματισθεί έστω και κατά παράβαση των κειμένων πολεοδομικών διατάξεων, εφόσον εξυπηρετούν την κοινή χρήση θεωρούνται ως κοινόχρηστοι χώροι που ανήκουν στον οικείο Δήμο ή Κοινότητα, πλην όμως για την επιβολή τέλους χρήσεως κοινοχρήστων χώρων για τη χρήση των κοινοχρήστων χώρων των δαπέδων των εσωτερικών αυτών στοών απαιτείται, ως αναγκαία προϋπόθεση η έκδοση από το οικείο δημοτική ή κοινοτικό συμβούλιο των κανονιστικών πράξεων με τις οποίες έχει επιτραπεί η παραχώρηση της χρήσεως των κοινοχρήστων αυτών χώρων των εσωτερικών στοών και έχει προσδιοριστεί το αντίστοιχο τέλος. Επομένως, εάν δεν έχουν εκδοθεί οι αντίστοιχες κανονιστικές πράξεις με τις οποίες να επιτραπεί η παραχώρηση της χρήσεως του κοινοχρήστου χώρου της εσωτερικής στοάς και να προσδιοριστεί το αντίστοιχο τέλος δεν είναι επιτρεπτή η επιβολή τέλους και προστίμου για την αυθαίρετη χρήση του κοινοχρήστου αυτού χώρου της εσωτερικής στοάς και δεν είναι νόμιμη η αντίστοιχη εγγραφή στους οικείους βεβαιωτικούς καταλόγους” (απόφαση 7024/1993 Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών με την οποία **ακυρώθηκε τέλος και πρόστιμο του Δήμου Αθηναίων** που επιβλήθηκε για

Επιχείρησης το υπ' αρ. πρωτ. 105364/14.5.2013 έγγραφο, σύμφωνα με το οποίο, “η Οικονομική Επιτροπή θα τοποθετηθεί επί της ουσίας των ζητημάτων που τέθηκαν εφόσον αυτά εισαχθούν προς εξέταση με τις προβλεπόμενες διαδικασίες. Τα σχετικά έγγραφά σας λογίζονται ως κοινοποιούμενα και παρακαλούμε όπως στο εξής τηρείται η διαδικασία αποστολής παρόμοιας σχετικής αλληλογραφίας προς την καθ’ ύλην αρμόδια κατά περίπτωση υπηρεσία.”³⁶

3.3.3. Με το υπ' αρ. πρωτ. 124158/2.6.2013 έγγραφο, η Διεύθυνση Δημοτικών Προσόδων απάντησε στον Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης σχετικά με τις Διαμεσολαβήσεις 61-75/2013. Σύμφωνα με την απάντηση, το Τμήμα Τελών Κοινοχρήστων Χώρων της Δ/σης αναφέρει ότι, λαμβάνοντας υπόψη τη σοβαρότητα της νομολογίας που ορίζει ότι η έκθεση ελέγχου πρέπει να περιλαμβάνει σχετική μνεία για την τυχόν άρση ή παρακώλυση της κοινής χρήσης, απευθύνθηκε με τα υπ' αρ. πρωτ. 29589/8-2-2013 και 113592/22-5-2013 στην Δ/ση Δημοτικής Αστυνομίας, προκειμένου να ενημερωθούν οι αρμόδιοι, ώστε να μην υπάρξει στο μέλλον διακινδύνευση των βεβαιωτικών παραβάσεων οποιασδήποτε δραστηριότητας. Εν συνεχεία, η Δ/ση Δημοτικής Αστυνομίας φέρεται ότι απάντησε με το υπ' αρ. πρωτ. 120167/29.5.2013 ότι οι υπάλληλοί της “δεν δύνανται να αξιολογήσουν την κατάσταση διατυπώνοντας υποκειμενικές κρίσεις ως προς το εάν παρακωλύεται ή όχι η κοινή χρήση του κοινόχρηστου χώρου”. Τελικά, η Διεύθυνση Δημοτικών Προσόδων καταλήγει ότι “δεν δύναται να εισηγηθεί την ανάκληση των αποφάσεων” και, συνεπώς, την διαγραφή των σχετικών οφειλών και ότι “ο θιγόμενος πολίτης δύναται να προσφύγει στα αρμόδια δικαστήρια και να διεκδικήσει την διαγραφή των βεβαιωμένων οφειλών”. Σημειωτέον ότι η Διεύθυνση Δημοτικών Προσόδων δεν έχει επικαλεστεί αντίθετη νομολογία στις αποφάσεις που έχει παραπέμψει ο Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης.

τοποθέτηση τραπεζοκαθισμάτων στην εσωτερική στοά “Θεολόγου” από κατάστημα υγειονομικού ενδιαφέροντος). Τέλος, με την απόφαση 4699/1988 της Ολομελείας του Συμβουλίου της Επικρατείας, από τις ανωτέρω διατάξεις προκύπτει ότι για τον υπόγειο χώρο εξωτερικής στοάς υπάρχει υποχρέωση καταβολής τέλους χρήσεως μόνο όταν ο χώρος “έχει καταστεί κοινόχρηστος, πράγμα το οποίο γίνεται με την τοποθέτηση σ’ αυτήν εγκαταστάσεων κοινής εν γένει ωφελείας. Στην αντίθετη περίπτωση, εάν δηλαδή δεν έχουν τοποθετηθεί παρόμοιες εγκαταστάσεις, δεν είναι συνταγματικώς επιτρεπτή η επιβολή του τέλους στον υπόγειο χώρο της εξωτερικής στοάς”(βλ. και ΣτΕ 909/1990 Α' Τμ.). Το σύνολο αυτής της τεκμηρίωσης που περιλαμβάνεται στις σχετικές διαμεσολαβήσεις του Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης ουδέποτε αντικρούσθηκε με αντίθετη νομολογία από τις υπηρεσίες του Δήμου Αθηναίων.

³⁵ Διαμεσολαβήσεις 61/25.4.2013, 62/26.4.2013, 63/26.4.2013, 64/26.4.2013, 65/26.4.2013, 66/26.4.2013, 67/26.4.2013, 68/26.4.2013, 69/26.4.2013, 70/26.4.2013, 71/27.4.2013, 72/26.4.2013, 73/26.4.2013, 74/26.4.2013 και 76/26.4./2013. Το σύνολο των εγγράφων είναι αναρτημένο στον διαδικτυακό τόπο του Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης: www.cityofathens.gr/symparastatis

³⁶ Η επισήμανση του Προέδρου περί αποστολής της αλληλογραφίας στην «αρμόδια υπηρεσία», διατυπώθηκε ως εκ περισπού, αφού οι διαμεσολαβήσεις είχαν αποσταλεί στην αρμόδια Διεύθυνση Δημοτικών Προσόδων. Οι διαμεσολαβήσεις εστάλησαν και στην Οικονομική Επιτροπή προκειμένου να εξετάσει και η ίδια ως θεσμικό διοικητικό όργανο τις δυνατότητες εντολής προς τις αρμόδιες υπηρεσίες για σύνταξη εισηγήσεων ή και γνωμοδοτήσεων. Σε αρκετές αποφάσεις που είναι αναρτημένες στο Διαύγεια προκύπτει ότι η κατά τόπον αρμόδια Οικονομική Επιτροπή αποφασίζει να αναθέσει σε δικηγόρο τη σύνταξη γνωμοδότησης για την σύναψη ή μη εξωδικαστικού συμβιβασμού και λαμβάνει ιδιαίτερη απόφαση σε αυτό το αρχικό στάδιο.

3.3.4. Στις 17.6.2013 ο Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης συνεχίζοντας την ενάσκηση της αρμοδιότητάς του για εξεύρεση εξωδικαστικής λύσης επί των καταγγελιών που είχε δεχθεί, απέστειλε νέα έγγραφα διαμεσολαβήσεων για τις παραπάνω καταγγελίες³⁷. Με αυτά τα έγγραφα, ο Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης προέβη στη διαπίστωση της άρνησης της Δ/σης Δημοτικών Προσόδων να εισηγηθεί θετικά προς το σκεπτικό της πάγιας νομολογίας που έχει αναφερθεί και στην Ειδική Πρόταση 1/2013 που υποβλήθηκε στις 4.4.2013 από τον Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης προς τον Δήμαρχο Αθηναίων³⁸. Ο Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης στις 18.4.2013 επεσήμανε και ενώπιον του Δημοτικού Συμβουλίου ότι η αποφυγή δικαστικών διενέξεων σε υποθέσεις για τις οποίες υπάρχει αντίθετη νομολογία είναι υπέρ του δημοτικού συμφέροντος³⁹. Ως κύρια αιτιολογία αυτής της απόκλισης, εμφανίζεται η απάντηση της Διεύθυνσης Δημοτικής Αστυνομίας, κατά την οποία, η διαπίστωση του πραγματικού περιστατικού περί παρακώλυσης της κοινής χρήσης θεωρείται “υποκειμενική κρίση”. Παρά τα περί του αντιθέτου αναφερόμενα, όμως, οι υπάλληλοι της Δημοτικής Αστυνομίας, ενίοτε κατέγραφαν τα περί παρακώλυσης ή μη της κοινής χρήσης, όπως προκύπτει ενδεικτικά, από τις με αρ. 83761/20.9.2012 και 83762/20.9.2012 Εκθέσεις Ελέγχου Κατάληψης Κοινόχρηστων Χώρων, στο πεδίο “άλλες παρατηρήσεις” των οποίων περιλαμβάνεται η αναγραφή “ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΔΙΕΛΕΥΣΗ ΠΕΖΩΝ”. Πιο πρόσφατα, υπέπεσε στην αντίληψη του Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης και η υπ’ αρ. 089538/19.6.2013 έκθεση ελέγχου στην οποία αναγράφεται ανεπιφύλακτα: “πλάτος πεζοδρομίου επαρκές για την διέλευση”⁴⁰. Επομένως, οι υπάλληλοι ήταν σε θέση να βεβαιώσουν, όπως επιβάλλεται και από την νομολογία και όπως πράγματι έπρατταν ορισμένες φορές, το πραγματικό περιστατικό περί του εάν αναιρείται ή παρακωλύεται η κοινή χρήση από την εκάστοτε παράβαση. Για τον λόγο αυτόν, ο Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης πρότεινε, με τις νέες διαμεσολαβήσεις του, στο Τμήμα Υποστήριξης Οικονομικής Επιτροπής – Επιτροπής Ποιότητας Ζωής, σε συνεννόηση με τον Πρόεδρο της Οικονομικής Επιτροπής και κατόπιν οδηγίας αυτού, σύμφωνα με τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας του Δήμου Αθηναίων, να συμπεριλάβει στην ημερήσια διάταξη το υπ’ αρ. πρωτ. 124158/3.6.2013 έγγραφο της Διεύθυνσης Δημοτικών Προσόδων, μαζί με τις αρχικές και τις επόμενες διαμεσολαβήσεις που αφορούν την υπόθεση, σχετικά με τη λήψη απόφασης για την σύναψη εξώδικου συμβιβασμού με αντικείμενο την διαγραφή ή μη των επίμαχων οφειλών.

³⁷ Διαμεσολαβήσεις 61/2013/A, 62/2013/A, 63/2013/A, 64/2013/A, 65/2013/A, 66/2013/A, 67/2013/A, 68/2013/A, 69/2013/A, 70/2013/A, 71/2013/A, 72/2013/A, 73/2013/A, 74/2013/A και 76/2013/A.

³⁸ Ειδική Πρόταση 1/2013 προς τον Δήμαρχο Αθηναίων, αναρτημένη στην ιστοθέςη <http://www.cityofathens.gr/symparastatis/node/670>

³⁹ <http://www.youtube.com/watch?v=E0p4QLpFK3g>

⁴⁰ Υπόθεση 277: η Διεύθυνση Δημοτικών Προσόδων αποφεύγει να αποστείλει τις διαμεσολαβήσεις 165/2013, 165/2013/A και 165/2013/B για γνωμοδότηση στην Νομική Διεύθυνση, παρά τις περί του αντιθέτου προτροπές του Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης. Έγγραφα προσβάσιμα στην ιστοθέςη: <http://www.cityofathens.gr/symparastatis/node/817>

3.3.5. Με το υπ' αρ. πρωτ. 138278/19.6.2013 έγγραφο του, ο Πρόεδρος της Οικονομικής Επιτροπής απάντησε στις ανωτέρω νεότερες διαμεσολαβήσεις ότι η αρνητική απάντηση της Διεύθυνσης Δημοτικών Προσόδων “δεν αποτελεί εισηγητικό έγγραφο προς την Οικονομική Επιτροπή και ως εκ τούτου δεν μπορεί να εισαχθεί ως θέμα στην Ημερήσια Διάταξη της Οικονομικής Επιτροπής”.

3.3.6. Διαπιστώνεται έτσι, ότι η ίδια η Οικονομική Επιτροπή ουδέποτε απεφάνθη επί των Διαμεσολαβήσεων που αφορούσαν τις ανωτέρω καταγγελίες που υπεβλήθησαν στον Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης, επειδή η Διεύθυνση Δημοτικών Προσόδων δηλώνει αδυναμία να υποβάλει σχετική εισήγηση και ο Πρόεδρος της Οικονομικής Επιτροπής κρίνει ότι η αρνητική απάντηση της υπηρεσίας δεν αποτελεί εισηγητικό έγγραφο. Ο Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης θεωρεί ότι, δεδομένης της νομικά και ουσιαστικά αβάσιμης δικαιολογίας της Διεύθυνσης Δημοτικών Προσόδων, εάν οι υποθέσεις είχαν εισαχθεί με αυτή την αρνητική εισήγηση στην Οικονομική Επιτροπή, εύκολα θα αντικρούονταν από τις ανωτέρω διαμεσολαβήσεις του και το συλλογικό διοικητικό όργανο θα ήταν σε θέση να λάβει θετικές υπέρ των καταγγελλόντων αποφάσεις. Ακόμη όμως κι αν η Οικονομική Επιτροπή λάμβανε αρνητικές αποφάσεις, οι ενδιαφερόμενοι θα είχαν το δικαίωμα να τις προσβάλλουν στον Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής ή και στην Δικαιοσύνη. Και στις δύο περιπτώσεις, οι αποφάσεις θα έπρεπε να αναρτηθούν στην «Διαύγεια», στο πλαίσιο της σχετικής διαφανούς και δημόσιας διαδικασίας που προβλέπεται από τον σχετικό νόμο.

3.4. “Αδυναμία” υποβολής εισήγησης στην Οικονομική Επιτροπή μετά από αιτήσεις πολιτών και Συλλόγου

3.4.1. Στις 22.7.2013 κοινοποιήθηκε στον Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης το υπ' αρ. πρωτ. 162319/22.7.2013 έγγραφο του Προέδρου της Οικονομικής Επιτροπής προς την Διεύθυνση Δημοτικών Προσόδων και προς την Νομική Διεύθυνση. Θέμα του εγγράφου είναι δύο (2) αιτήσεις πολιτών που, από τους αρ. πρωτοκόλλου τους, προκύπτει ότι υποβλήθηκαν στις 12.7.2013, με αίτημα την έκδοση απόφασης από την Οικονομική Επιτροπή, για σύναψη εξωδικαστικού συμβιβασμού, ώστε να μην καταβάλουν το αντίτιμο της κύρωσης που τους έχει επιβληθεί από τον Δήμο Αθηναίων για κατάληψη κοινόχρηστου χώρου. Ο Πρόεδρος αναφέρει ορθώς ότι η Οικονομική Επιτροπή συνεδριάζει επί θεμάτων της ημερήσιας διάταξης που έχουν εισαχθεί από την Διεύθυνση Αποκέντρωσης και Διοίκησης [δηλ. από το Τμήμα Υποστήριξης Οικονομικής Επιτροπής – Ποιότητας Ζωής] κατόπιν της αποστολής αυτών από τις καθ' ύλην αρμόδιες για κάθε συγκεκριμένο ζήτημα υπηρεσίες ή εισάγονται κατευθείαν από τις ίδιες. Με το έγγραφο αυτό, ο Πρόεδρος διαβίβασε τις εν λόγω αιτήσεις και παρακάλεσε “όπως εισηγηθείτε στην Οικονομική Επιτροπή επί των θεμάτων τους προκειμένου αυτά να εισαχθούν σε επόμενη Ημερήσια Διάταξή της”. Με την υπ' αρ. πρωτ. 184198/23.8.2013 απάντησή της, η Διεύθυνση Δημοτικών Προσόδων ενημερώνει ότι το αίτημα δεν μπορεί να ικανοποιηθεί, γιατί “μετά από ερώτημά μας, η

Νομική Δ/ση εξέθεσε τη γνώμη ότι σε κάθε περίπτωση αμφισβήτησεως τα Διοικητικά Δικαστήρια θα κρίνουν κυριαρχικά με αμετάκλητη απόφαση το σχετικό ζήτημα όπως στο Νόμο προβλέπεται, άλλωστε μετά την κατάθεση της ανωτέρω προσφυγής ενώπιόν του, υφίσταται εκκρεμοδικία κατά τις διατάξεις του ισχύοντος Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας”.

3.4.2. Στις 4.10.2013 κοινοποιήθηκε στον Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης το υπ' αρ. πρωτ. 216395/4.10.2013 έγγραφο του Προέδρου της Οικονομικής Επιτροπής προς την Αντιδήμαρχο με εποπτεία της Δ/σης Δημοτικών Προσόδων, τον Γενικό Γραμματέα του Δήμου και την Νομική Διεύθυνση. Στο έγγραφο αυτό αναφέρεται ότι με την υπ' αρ. 177651/8.8.2013 αίτησή του, ο Σύλλογος Αυτοαπασχολούμενων Επαγγελματιών και Εμπόρων του Δήμου Αθήνας ζήτησε από την Οικονομική Επιτροπή την αναίρεση της υποχρέωσης καταβολής προστίμων για κατάληψη κοινόχρηστου χώρου που είχε επιβληθεί σε δώδεκα (12) επαγγελματίες. Το έγγραφο αναφέρει ότι προηγουμένως είχε διαβιβαστεί η αίτηση με το υπ' αρ. πρωτ. 200930/17.8.2013 στην Διεύθυνση Δημοτικών Προσόδων με την οποία ζητήθηκε εισήγηση της υπηρεσίας προς την Οικονομική Επιτροπή, προκειμένου να εισαχθεί το θέμα σε επόμενη ημερήσια διάταξή της. Σύμφωνα με το έγγραφο, με το υπ' αρ. πρωτ. 206026/23.9.2013 έγγραφο της Δ/σης Δημοτικών Προσόδων, η υπηρεσία αυτή ενημερώνει ότι “δεν δύναται να εισηγηθεί την λήψη απόφασης περί εξωδικαστικού συμβιβασμού των εγγράφων χρεώσεων για κατάληψη κοινόχρηστου χώρου”. Για το λόγο αυτόν, ο Πρόεδρος της Οικονομικής Επιτροπής διαβιβάζει την αίτηση στους αποδέκτες (μεταξύ των οποίων η Νομική Διεύθυνση), για την γνώμη τους σχετικά με το θέμα και την διαδικασία εισήγησης σε επόμενη ημερήσια διάταξη της Οικονομικής Επιτροπής.

3.4.3. Στις 11.10.2013 κοινοποιήθηκε στον Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης το υπ' αρ. πρωτ. 225198/11.10.2013 έγγραφο του Προέδρου της Οικονομικής Επιτροπής προς τον ανωτέρω Σύλλογο. Στο έγγραφο αυτό, ο Πρόεδρος της Οικονομικής Επιτροπής παραπέμπει στο υπ' αρ. πρωτ. 206026/23.9.2013 έγγραφο της Δ/σης Δημοτικών Προσόδων, η οποία απάντησε ότι αδυνατεί να εισηγηθεί, επικαλούμενη γνώμη της Νομικής Διεύθυνσης του Δήμου Αθηναίων επί παρόμοιων αιτημάτων, σύμφωνα με την οποία “το κύρος των εγγράφων θα κριθεί σε κάθε περίπτωση αμφισβήτησεως από τα αρμόδια διοικητικά δικαστήρια, τα οποία θα κρίνουν κυριαρχικά με αμετάκλητη απόφασής (sic) τους το σχετικό ζήτημα όπως στο Νόμο προβλέπεται”⁴¹. Στην απάντησή του, ο Πρόεδρος αναφέρει ότι, επειδή οι κυρώσεις αποτελούν ατομικές διοικητικές πράξεις και δεν προκύπτουν από άλλου είδους συμβατικές υποχρεώσεις των ενδιαφερομένων, “η ανάκλησή τους γίνεται αποκλειστικά από το διοικητικό όργανο το οποίο τις εξέδωσε, σύμφωνα με τον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, είτε από τα διοικητικά δικαστήρια και σίγουρα όχι από την Οικονομική Επιτροπή”⁴². Ο Πρόεδρος αναφέρει ότι “αντιλαμβανόμενοι το ζήτημα όχι μόνο από τη

⁴¹ Είναι περιττό να σχολιαστεί ότι η υπόθεση δεν αφορά «το κύρος» εγγράφου, αλλά την πληρότητα του περιεχομένου του.

⁴² Είναι περιττό να σχολιαστεί ότι ένα αίτημα σύναψης εξωδικαστικού συμβιβασμού δεν αφορά «ανάκληση διοικητικής πράξης», αλλά ρύθμιση για την είσπραξη της οικονομικής υποχρέωσης που

διοικητική και νομική του πλευρά, αλλά και από μια διάσταση πολιτικής και ανθρώπινης ευαισθησίας της δημοτικής αρχής του Δήμου Αθηναίων, με το Α.Π. 216395/4.10.2013 έγγραφό μας διαβιβάσαμε/κοινοποιήσαμε το αίτημά σας και προς ενημέρωση της αρμόδιας Αντιδημάρχου Οικονομικών, του Γενικού Γραμματέα και της Νομικής Διεύθυνσης του Δήμου Αθηναίων για έκφραση τυχόν γνώμης τους. Ανεξάρτητα όμως του ανωτέρω διαβιβαστικού μας εγγράφου και όπως εκ των ανωτέρω προκύπτει, το αίτημά σας για λήψη απόφασης να συναφθεί εξωδικαστικός συμβιβασμός για τις συγκεκριμένες διοικητικές πράξεις δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο εξέτασης από την Οικονομική Επιτροπή του Δήμου Αθηναίων χωρίς εισήγηση των αρμοδίων υπηρεσιών”.

3.4.4. Στην απάντηση αυτή καταγράφεται η αρνητική εκτίμηση του Προέδρου της Οικονομικής Επιτροπής ως προς τη νομική βασιμότητα του αιτήματος και, ιδίως, την αρμοδιότητα του συλλογικού διοικητικού οργάνου, του οποίου προϋσταται. Ωστόσο, η κρίση περί αρμοδιότητας ή μη της Οικονομικής Επιτροπής επί της υποβληθείσας αίτησης σύναψης εξωδικαστικού συμβιβασμού πρέπει να διατυπωθεί θεσμικά, δεσμευτικά και διαφανώς από το ίδιο το συλλογικό όργανο, αφού υποβληθεί εισήγηση από την Διεύθυνση Δημοτικών Προσόδων και γνωμοδότηση από δικηγόρο του Δήμου, σύμφωνα με τον νόμο. Όπως έχει προεκτεθεί και με παράθεση αποφάσεων από άλλους Δήμους, η απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής μπορεί να διαφοροποιείται σε σχέση με υποβληθείσα αρνητική γνωμοδότηση δικηγόρου, όπως επίσης μπορεί και να είναι απορριπτική για την αίτηση του πολίτη. Η διατύπωση απόψεων, τόσο από τις υπηρεσίες, όσο και από τον Πρόεδρο της Οικονομικής Επιτροπής, δεν αναπληρώνουν την κατά νόμο αρμοδιότητα του οργάνου να κρίνει κυριαρχικά επί του αιτήματος που έχουν υποβάλει οι πολίτες.

3.4.5. Σε κάθε περίπτωση, η διαβίβαση της αίτησης που υποβλήθηκε στις 17.8.2013 προς την Νομική Διεύθυνση στις 11.10.2013 δεν μπορεί να χαιρετισθεί, ιδωμένη υπό το φως του άρθρου 4 παρ. 1 του Ν.2690/1999 (Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας) που αναφέρει ότι, αν η αίτηση υποβάλλεται σε αναρμόδια υπηρεσία, διαβιβάζεται στην αρμόδια εντός τριών (3) ημερών και ενημερώνεται σχετικά ο ενδιαφερόμενος.

β. Σημαντικό πρόβλημα κακοδιοίκησης

3.5. Από τα προπαρατεθέντα έγγραφα προκύπτει ότι υπάρχουν αιτήσεις πολιτών για σύναψη εξωδικαστικού συμβιβασμού που η διεκπεραίωσή τους προσκρούει στην επικαλούμενη “αδυναμία” της Διεύθυνσης Δημοτικών Προσόδων να υποβάλει στην Οικονομική Επιτροπή του Δήμου Αθηναίων την, έστω αρνητική, εισήγησή της. Σε μία περίπτωση, σημειώνεται σημαντική καθυστέρηση για διαβίβαση του αιτήματος στην Νομική Διεύθυνση για την παροχή της κατά νόμον γνωμοδότησης, ενώ στο ενημερωτικό προς τους πολίτες έγγραφο περιλαμβάνεται και νομική κρίση περί της

παράγει η διοικητική πράξη. Ωστόσο, εάν η Οικονομική Επιτροπή έκρινε ως πιο δόκιμη διαδικασία την ανάκληση των σχετικών διοικητικών πράξεων, μπορούσε σε κάθε περίπτωση να παραπέμψει αρμοδίως τις υποθέσεις. Προϋπόθεση για την σχετική απόφαση, θα ήταν η εισαγωγή της υπόθεσης στην ημερήσια διάταξη της.

έλλειψης αρμοδιότητας της Οικονομικής Επιτροπής. Οι απαντήσεις της Διεύθυνσης Δημοτικών Προσόδων, όπως και του Προέδρου της Οικονομικής Επιτροπής δεν αποτελούν βεβαίως εκτελεστές αποφάσεις, που θα μπορούσαν να προσβληθούν δικαστικά ή που θα πρέπει να αναρτηθούν υποχρεωτικά στην Διαύγεια. Κατ' αυτόν τον τρόπο, όμως, υπάρχουν αιτήσεις των πολιτών που δεν κρίθηκαν με έκδοση απόφασης από το αρμόδιο αιρετό συλλογικό όργανο του Δήμου Αθηναίων, με αποτέλεσμα να προκαλείται μια σημαντική ρωγμή στην δημοκρατική και διαφανή λειτουργία του Δήμου Αθηναίων. Το γεγονός ότι ενδεχομένως εκκρεμεί γνωμοδότηση από την πλευρά της Νομικής Διεύθυνσης ουδόλως μεταβάλλει την διαπίστωση ότι, τουλάχιστον η διεκπεραίωση της υπόθεσης των ενδιαφερομένων θα έπρεπε να είχε ολοκληρωθεί εντός πενήντα (50) ημερών, κατά το άρθρο 4 παρ. 1 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας.

3.6. Η δυστοκία του Δήμου Αθηναίων να εκδώσει οριστική απόφαση προερχόμενη από θεσμικό όργανο, σχετικά με αιτήματα για εξωδικαστική επίλυση διαφοράς, έχει καταράξει σημαντικά την σχέση του κοινού με την δημοτική αρχή, όπως έχει καταγραφεί ανάγλυφα και στην συνεδρίαση της 18.4.2013 του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Αθηναίων, όπου προσήλθαν πολίτες για να διατρανώσουν το αίτημα της συμβιβαστικής επίλυσης όσον αφορά τα πρόστιμα για την κατάληψη κοινόχρηστου χώρου. Στην συνεδρίαση εκείνη, κατά την οποία συζητήθηκε ως τελευταίο θέμα υπ' αρ. 49 στην ημερήσια διάταξη⁴³ – χωρίς λήψη απόφασης – από αναβολή η Ειδική Πρόταση 1/2012 του Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης (η οποία συμπληρώθηκε ως προς την νομολογιακή τεκμηρίωσή της και από τα ευρήματα της Ειδικής Πρότασης 1/2013), καταγράφηκε η ευρύτατη αποδοχή των προτάσεων του Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης από όλο το φάσμα των δημοτικών παρατάξεων. Ωστόσο, η συζήτηση του θέματος δεν οδήγησε σε λήψη απόφασης και το γεγονός αυτό αποτελεί μια χρονίζουσα εκκρεμότητα του Δήμου Αθηναίων, ο οποίος, αν είχε ακολουθήσει την πρόταση του Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης που υποβλήθηκε στις 14.9.2012 ή έστω τις μεταγενέστερες διαμεσολαβήσεις για λήψη απόφασης από την Οικονομική Επιτροπή, η υπόθεση θα είχε περατωθεί προ πολλού ή τουλάχιστον θα είχε εκφύγει του πεδίου αρμοδιότητας του Δήμου Αθηναίων. Μετά από την ανωτέρω συζήτηση στο Δημοτικό Συμβούλιο, επακολούθησαν οι παραπάνω διαμεσολαβήσεις κατόπιν καταγγελιών μεμονωμένων επαγγελματιών προς την Δ/ση Δημοτικών Προσόδων και προς τον Πρόεδρο της Οικονομικής Επιτροπής, οι οποίες προσέκρουσαν στην σθεναρή άρνηση ή “αδυναμία” της υπηρεσίας για σύνταξη έστω αρνητικής εισήγησης στο συλλογικό όργανο.

3.7. Ενόψει των παραπάνω, ο Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης είναι υποχρεωμένος, καθώς διαπιστώνει σημαντικό πρόβλημα κακοδιοίκησης, να προτείνει στον Δήμαρχο Αθηναίων έναν θεσμικό τρόπο επίλυσης, ο οποίος καταγράφεται παρακάτω, ώστε να περιορίζονται οι εκκρεμότητες και να δίνεται σε εύλογο και

⁴³ Η ημερήσια διάταξη του Δημοτικού Συμβουλίου της 18.4.2013 είναι αναρτημένη στην ιστοθέση: http://www.cityofathens.gr/sites/default/files/2013_08_ds_18-04-13.pdf

νόμιμο χρόνο μια οριστική, δημοκρατικά νομιμοποιημένη, αιτιολογημένη και διαφανής απάντηση από τον Δήμο Αθηναίων στους ενδιαφερομένους. Ανεξάρτητα από την έκβαση της διαδικασίας, η ίδια η εφαρμογή των όρων για την ταχεία και αιτιολογημένη διεκπεραίωση των αιτημάτων των πολιτών εξυπηρετεί το δημοτικό συμφέρον και περιορίζει κατά το δυνατόν την κακοδιοίκηση που εντοπίζεται στις υπό κρίση υποθέσεις.

IV. Νομικές διατάξεις

4. Συμπληρωματικά προς την παραπάνω ανάλυση, η οποία ούτως ή άλλως σε βασίζεται σε μνημονευόμενες νομικές διατάξεις, για την πληρότητα της νομικής τεκμηρίωσης της πρότασης, παρατίθενται και οι παρακάτω διατάξεις.

4.1. Άρθρο 65 του Ν.3852/2010, ως προς τις αρμοδιότητες του Δημοτικού Συμβουλίου:

«1. Το δημοτικό συμβούλιο αποφασίζει για όλα τα θέματα που αφορούν το δήμο εκτός από εκείνα που ανήκουν εκ του νόμου στην αρμοδιότητα του δημάρχου ή άλλου οργάνου του δήμου ή το ίδιο το δημοτικό συμβούλιο μεταβίβασε σε επιτροπή του.»

4.2. Άρθρο 871 του Αστικού Κώδικα:

«Με τη σύμβαση του συμβιβασμού οι συμβαλλόμενοι διαλύουν με αμοιβαίες υποχωρήσεις μια φιλονικία τους ή μια αβεβαιότητα για κάποια έννομη σχέση. Με αβέβαιη σχέση εξομοιώνεται και η επισφαλής απαίτηση».

Περαιτέρω, η κατάρτιση της σύμβασης του συμβιβασμού προϋποθέτει την ύπαρξη έννομης σχέσης μεταξύ του Δήμου και του αντισυμβαλλόμενου του, τις έριδες, αβεβαιότητες ή αμφισβητήσεις τις οποίες επιδιώκουν να λύσουν τα μέρη ειρηνικά και μέσω αμοιβαίων υποχωρήσεων με τη σύναψη του συμβιβασμού (Πράξη 1/2009 Ελεγκτικού Συνεδρίου (Τμήμα 1) Δημοσίευση Νομοτέλεια).

4.3. Στο άρθρο 21 του Ν. 2362/1995 όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 21 του Ν. 3871/2010, “Δημοσιονομική Διαχείριση και Ευθύνη” (ΦΕΚ 141/Τ. Α') ορίζονται τα ακόλουθα :

“1. Ανάλυση υποχρέωσης είναι η διοικητική πράξη με την οποία γεννάται ή βεβαιώνεται υποχρέωση του Δημοσίου και των λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης έναντι τρίτων (νομική δέσμευση).

2. Πριν από κάθε ενέργεια για την εκτέλεση οποιασδήποτε δαπάνης του Δημοσίου και των λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης απαιτείται σχετική απόφαση ανάληψης υποχρέωσης του αρμόδιου διατάκτη ή του κατά νόμο εξουσιοδοτημένου οργάνου, με την οποία δεσμεύεται η αναγκαία πίστωση (δημοσιονομική δέσμευση).

5. Η πράξη ανάληψης υποχρέωσης καταχωρίζεται αμέσως από την οικεία οικονομική υπηρεσία στα λογιστικά βιβλία του φορέα και κοινοποιείται στις αρμόδιες υπηρεσίες του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους και του Ελεγκτικού Συνεδρίου για αντίστοιχες εγγραφές. Με την καταχώρισή της στα λογιστικά βιβλία δεσμεύεται ισόποση πίστωση μέχρι την πραγματοποίηση και εξόφληση της σχετικής δαπάνης. Για την ανάκληση και διαγραφή της από τα λογιστικά βιβλία του φορέα απαιτείται αιτιολογημένη αντίστοιχη πράξη του αρμόδιου διατάκτη, η οποία κοινοποιείται στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους και στο Ελεγκτικό Συνέδριο για αντίστοιχη διαγραφή.

6. Καμία διοικητική πράξη που προκαλεί δαπάνη σε βάρος του προϋπολογισμού φορέων της Γενικής Κυβέρνησης δεν εκτελείται, εάν δεν βεβαιώνεται από την αρμόδια οικονομική υπηρεσία του φορέα η δέσμευση στα οικεία λογιστικά βιβλία αντίστοιχης πίστωσης.”

4.4. Κατά το άρθρο 22Α του ν. 2362/1995 ορίζονται τα εξής:

“Διαδικασίες Ελέγχου Ανάληψης Υποχρεώσεων

1. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται οι διαδικασίες ελέγχου όλων των αναλήψεων υποχρεώσεων κατά την εκτέλεση του προϋπολογισμού της Γενικής Κυβέρνησης.”

4.5. Στο άρθρο 2 του Π.Δ. 113/2010 “Ανάληψη υποχρεώσεων από τους Διατάκτες” (ΦΕΚ 194/Τ. Α') ορίζονται τα ακόλουθα :

“1. Ανάληψη υποχρέωσης είναι η διοικητική πράξη με την οποία γεννάται ή βεβαιώνεται υποχρέωση του Δημοσίου και των λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης έναντι τρίτων (νομική δέσμευση – άρθρο 21 παρ.1 ν.2362/1995).

2. Πριν από κάθε ενέργεια για την εκτέλεση οποιασδήποτε δαπάνης του Δημοσίου και των λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης απαιτείται σχετική απόφαση ανάληψης υποχρέωσης του αρμόδιου διατάκτη ή του κατά νόμο εξουσιοδοτημένου οργάνου, με την οποία εγκρίνεται η πραγματοποίηση της δαπάνης και δεσμεύεται η αναγκαία πίστωση (δημοσιονομική δέσμευση – άρθρο 21 παρ. 2 ν. 2362/1995)”

4.6. Στο άρθρο 11 του Β.Δ. 17/5-16/6/1959 “Περί οικονομικής διοικήσεως και λογιστικού των Δήμων και Κοινοτήτων” (ΦΕΚ 114/Τ. Α') ορίζονται τα ακόλουθα :

“Πάσα ανάληψις δαπάνης εις βάρος των δια του προϋπολογισμού χορηγουμένων πιστώσεων πραγματοποιείται υπό του δημάρχου, υπό τας εν τοις επομένοις άρθροις οριζομένας προϋποθέσεις και διατυπώσεις.”

4.7. Στο άρθρο 12 του ίδιου Β.Δ. ορίζονται τα ακόλουθα :

“1. Η εκτέλεση οιασδήποτε δαπάνης του δήμου ενεργείται υπό του δημάρχου δια των αρμοδίων δημοτικών υπηρεσιών.

2. Η ανάληψις εκάστης δαπάνης εις βάρος των πιστώσεων του προϋπ/γισμού ενεργείται τη εισηγήσει του αρμοδίου Διευθυντού εκάστης υπηρεσίας.”

4.8. Συνεπώς στους Δήμους, διατάκτες κατά την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 20 του Ν. 2362/95 είναι το Δημοτικό Συμβούλιο, η Οικονομική Επιτροπή και ο Δήμαρχος, κατά περίπτωση, το έγγραφο όμως ανάληψης της υποχρέωσης υπογράφεται πάντα από τον Δήμαρχο (άρθρο 12 παρ. 3 Β.Δ. 17/5-15/6/1959) ή από τον Αντιδήμαρχο στον οποίο αυτός έχει μεταβιβάσει τη σχετική αρμοδιότητα (άρθρο 59 παρ. 1 Ν. 3852/2010). Δηλαδή, σε αντίθεση με τα ισχύοντα στο δημόσιο όπου το ίδιο όργανο αναλαμβάνει την υποχρέωση και διαθέτει (δεσμεύει) την πίστωση, στους Δήμους το όργανο που διαθέτει (δεσμεύει) την πίστωση διαφοροποιείται κατά κανόνα από το όργανο που αναλαμβάνει την υποχρέωση.

4.9. Όσον αφορά τις προθεσμίες εντός των οποίων πρέπει να διεκπεραιώνονται οι υποθέσεις των πολιτών, για τους Ο.Τ.Α. ισχύει το άρθρο 4 του Ν.2690/1999 (Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας):

“1.α. Οι δημόσιες υπηρεσίες, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, όταν υποβάλλονται αιτήσεις, οφείλουν να διεκπεραιώνουν τις υποθέσεις των ενδιαφερομένων και να αποφαίνονται για τα αιτήματά τους μέσα σε προθεσμία πενήντα (50) ημερών, εφόσον από ειδικές διατάξεις δεν προβλέπονται μικρότερες προθεσμίες. Η προθεσμία αρχίζει από την κατάθεση της αίτησης στην αρμόδια υπηρεσία και την υποβολή ή συγκέντρωση του συνόλου των απαιτούμενων δικαιολογητικών, πιστοποιητικών ή στοιχείων. Αν η αίτηση υποβληθεί σε αναρμόδια υπηρεσία, η υπηρεσία αυτή οφείλει μέσα σε τρεις (3) ημέρες, να την διαβιβάσει στην αρμόδια και να γνωστοποιήσει τούτο στον ενδιαφερόμενο. Στην περίπτωση αυτή η προθεσμία αρχίζει από τότε που περιήλθε η αίτηση στην αρμόδια υπηρεσία. Για υποθέσεις αρμοδιότητας περισσότερων υπηρεσιών, η προθεσμία του πρώτου εδαφίου παρατείνεται κατά δέκα (10), ακόμη, ημέρες. [...]

2. Εάν κάποια υπόθεση δεν μπορεί να διεκπεραιωθεί λόγω αντικειμενικής αδυναμίας, ειδικά αιτιολογημένης, η αρμόδια υπηρεσία οφείλει εντός πέντε (5) τουλάχιστον ημερών πριν από την εκπνοή τους, να γνωστοποιήσει εγγράφως στον αιτούντα: α) τους λόγους της καθυστέρησης, β) τον υπάλληλο που έχει αναλάβει την υπόθεση και τον αριθμό τηλεφώνου του, για την παροχή πληροφοριών και γ) κάθε άλλη χρήσιμη πληροφορία. [...]

5. Η υπηρεσία στην οποία υποβάλλεται η αίτηση χορηγεί στον ενδιαφερόμενο απόδειξη παραλαβής όπου περιλαμβάνονται ο οικείος αριθμός πρωτοκόλλου, η προθεσμία εντός της οποίας υφίσταται υποχρέωση προς διεκπεραίωση της υπόθεσης, καθώς και η επισήμανση ότι, σε περίπτωση υπέρβασης των χρονικών ορίων που καθορίζονται στις παρα-

γράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου, παρέχεται δυνατότητα αποζημίωσης κατά τις ρυθμίσεις των παραγράφων 7 και 8 του άρθρου 5 του Ν.1 943/1991 (ΦΕΚ50 Α'), όπως ισχύει".

6. Οι προθεσμίες των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου δεν ισχύουν για αναγνώριση απαιτήσεων κατά του Δημοσίου, εφόσον υφίσταται σχετική εκκρεμής δίκη, καθώς και για τις περιπτώσεις όπου απαιτείται εμφάνιση του ενδιαφερομένου ενώπιον συλλογικού οργάνου, και η μη προσέλευση του οφείλεται σε υποκειμενικούς ή αντικειμενικούς λόγους".

V. Οι ειδικές προτάσεις

5. Κατόπιν των ανωτέρω, ο Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης προτείνει προς τον κ. Δήμαρχο Αθηναίων:

ι. να ζητήσει από τον Πρόεδρο του Δημοτικού Συμβουλίου να εισαχθεί στην ημερήσια διάταξη του προσεχούς Δημοτικού Συμβουλίου θέμα, αριθμημένο κατά προτεραιότητα, ώστε να αποφευχθεί η αναβολή του, για την λήψη απόφασης από το σώμα, με το εξής περιεχόμενο – διατακτικό :

"1. Η αίτηση ενδιαφερόμενου για εξωδικαστική επίλυση των οικονομικών διαφορών του με τον Δήμο Αθηναίων που υποβάλλεται στις υπηρεσίες του Δήμου, διαβιβάζεται το αργότερο εντός τριών (3) ημερών προς τις αρμόδιες υπηρεσίες και ενημερώνεται σχετικά ο ενδιαφερόμενος.

2. Οι αρμόδιες υπηρεσίες, κατόπιν της λήψης της αίτησης των πολιτών, συντάσσουν εισήγηση, περί αποδοχής ή μη του αιτήματος, την υποβάλλουν στο Τμήμα Υποστήριξης της Οικονομικής Επιτροπής και την κοινοποιούν στην Νομική Διεύθυνση, προς σύνταξη γνωμοδότησης από δικηγόρο. Στη συνέχεια, η Νομική Διεύθυνση διαβιβάζει την γνωμοδότηση του δικηγόρου προς το Τμήμα Υποστήριξης της Οικονομικής Επιτροπής.

3. Το Τμήμα Υποστήριξης της Οικονομικής Επιτροπής, σε συνεννόηση με τον Πρόεδρό της, με την παραλαβή της εισήγησης της υπηρεσίας και της γνωμοδότησης δικηγόρου, εισάγει υποχρεωτικά το θέμα στην ημερήσια διάταξη της αμέσως προσεχούς συνεδρίασης της Οικονομικής Επιτροπής για την λήψη θετικής ή αρνητικής απόφασης, εάν το αίτημα αφορά ποσό διαφοράς έως 30.000 ευρώ ή για την έκδοση θετικής ή αρνητικής εισηγητικής πράξης προς το Δημοτικό Συμβούλιο, εάν το αίτημα υπερβαίνει τις 30.000 ευρώ.

4. Σε περίπτωση αρνητικής απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής, η πράξη περιλαμβάνει γραπτή ενημέρωση των ενδιαφερομένων για το δικαίωμα προσφυγής

τους ενώπιον του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής, καθώς και για την προθεσμία που προβλέπεται για την ενάσκηση του δικαιώματος αυτού.

5. Η απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής εκδίδεται εντός πενήντα (50) ημερών από την υποβολή του αιτήματος του ενδιαφερόμενου. Για υποθέσεις αρμοδιότητας περισσότερων υπηρεσιών, η προθεσμία παρατείνεται κατά δέκα (10) ακόμη ημέρες. Εάν κάποια υπόθεση δεν μπορεί να διεκπεραιωθεί λόγω αντικειμενικής αδυναμίας, ειδικά αιτιολογημένης, το Τμήμα Υποστήριξης της Οικονομικής Επιτροπής οφείλει, εντός πέντε (5) τουλάχιστον ημερών πριν από την εκπνοή της προθεσμίας να γνωστοποιήσει εγγράφως στον αιτούντα: α) τους λόγους της καθυστέρησης, β) τον υπάλληλο που έχει αναλάβει την υπόθεση και τον αριθμό του τηλεφώνου του για την παροχή πληροφοριών και γ) κάθε άλλη χρήσιμη πληροφορία.

6. Σε κάθε περίπτωση που δεν τηρούνται οι παραπάνω διατάξεις, κινούνται άμεσα οι πειθαρχικές διαδικασίες κατά παντός υπευθύνου."

ii. να ζητήσει από τις ανωτέρω αναφερόμενες Διευθύνσεις του Δήμου Αθηναίων, να μεριμνήσουν ώστε οι εκκρεμείς σχετικές υποθέσεις να εισαχθούν, κατά την παραπάνω περιγραφόμενη διαδικασία, στην ημερήσια διάταξη προς έκδοση απόφασης από την Οικονομική Επιτροπή.

iii. σε περίπτωση άρνησης εκτέλεσης των υπηρεσιακών καθηκόντων ή εφαρμογής των παραπάνω νομικών υποχρεώσεων τους ή και της απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου που τις κωδικοποιεί, να ζητήσει την λήψη των κατάλληλων μέτρων εναντίον παντός υπευθύνου.

ΑΘΗΝΑ 14 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2013

Ο ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΤΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΗ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Βασίλης Σωτηρόπουλος

Κοινοποίηση:

1. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δήμου Αθηναίων
2. Δημοτικό Συμβούλιο Δήμου Αθηναίων